

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs IV. Quartvs. De potestate Vicarii Episcopi quò ad conferenda beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

ea sunt jurispr. hæc enim non comprehendi ista Piaua constitutione, declaravit S. Congregatio teste Quaranta in sum. bullar. v. beneficiorum resignatio. Tond. loc. cit. n. 9. intelligitque hoc ipsum de jurep. laicali. Riccius in decis. Curia Neapolit. l. 3. decis. 81. licet Quarant. loc. cit. loquatur in genere de benef. jurispr. cui adhaerere videtur Tond. l. 2. n. 3. §. 7. n. 3.

3. Respondeo tertio: poterit tamen etiam Episcopus dictis personis conferre beneficia, quæ vacant per dimissionem Clericatus factam ab eo, qui illa possederat; cum hæc non sit vacatio per resignationem, de qua loquitur Bulla Piana, Tond. loc. cit. n. 4. citans Riccium ubi ante, p. 3. alleg. 307. ubi etiam addit, posse Episcopum libere conferre consanguineo beneficium ob alterius incompatibilis consecutionem resignatum, quod tamen merito displicet Tonduto; ed quod ob incompatibilis consecutionem beneficium præhabitu non possit resignari, sed debeat simpliciter dimitti, ut Garc. p. 11. c. 5. n. 58. & talis dimissio ex constitutione Clement. VIII. non possit fieri coram Ordinario, sed illa beneficia sint reservata Papæ, quod tamen credo intelligendum, si secundum incompatible quis obtinuit à Papæ.

Quæstio 677. Quid possit Episcopus circa beneficia litigiosa conferenda?

1. Respondeo primo: dum pendente lite super beneficio unus ex colligantibus moritur naturaliter vel civiliter, Ordinarius sive Episcopus (vel etiam alter inferior collator) non potest manus apponere, seu providere de illo beneficio, etsi aliàs ejusdem beneficii collatio ad eum spectaret; quia ipsa lis affectionem causat. Card. de Luca. de benef. d. 92. n. 18. juxta c. 1. & 2. ut lite pendente, in 6. proceditque id ipsum non solum in beneficiis liberæ collationis, sed etiam in electivis, utpote de quibus propriè loquitur textus cit. c. 1. Card. de Luc. n. 19. Item ex communi sensu Beneficialistarum, ut ait Card. de Luca. n. 20. passim per Rotam canonizato de beneficiis jurispr. Laicorum (circa quæ passim & frequentiores oriri solent lites, quam circa ea, quæ sunt liberæ collationis) etiam ex fundatione vel dotatione. Idem Card. ibid. & n. 21.

2. Respondeo secundo: sed neque videtur posse Episcopus (idem est de alio inferiore collatore) colligantem superstitè providere de beneficio; ed quod illud sit de reservatis Papæ per regulam de subrogandis. Card. de Luc. loc. cit. n. 35. dicens hanc opinionem videri receptam in praxi. Alii tamen tenent contrarium, nimirum non minus posse à Collatore, quam à præsentatore fieri dictam subrogationem; ed quod par sit ratio in utrisque, nimirum cessatio rationis c. 2. ut lite pendente. quæ erat, ne propter novos adversarios litigia prorogari contingat. pro hac sententia est Garc. p. 5. c. 9. n. 221. citanturque ab eo Lancellot. de attentatis. c. 3. n. 128. Paris. conf. 30. n. 4. l. 4. Roch. Covar. & c.

Quæstio 678. Quæ sit potestas Episcopi circa conferenda beneficia Sede papali vacante, vacantia, aut etiam Sede papali adhuc plenè vacantia, sed de quibus Papa in vivis necdum disposuit?

Respondeo: de his satis dictum supra; videri etiam potest Corrad. l. 3. c. 6. num. 56. Card. P. Lewen, Fori Benef. Tom. II.

de Luca. de benef. d. 16. num. 8. d. 31. num. 4. d. 93. n. 21. d. 24. n. 3.

Quæstio 679. Num Episcopus habens Coadjutorem conferre possit beneficia?

1. Respondeo primo: dum ei datus Coadjutor ob amentiam, Coadjutor habet potestatem conferendi beneficia; cum ei concedatur administratio episcopalis ab Episcopo independens, & Episcopus eâ caret; quia non est compos sui. Castrop. cit. p. 27. num. 5. citans Azor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 15. Garc. p. 5. c. 4. n. 270. citans Paris. de resign. l. 7. q. 20. à num. 25. Quintadv. l. 1. Ecclesiastic. cap. 5. num. 5.

2. Respondeo secundo: dum datus est Coadjutor Episcopo sanæ mentis ob senectutem vel infirmitatem, ad Episcopum, & non ad Coadjutorem spectat conferre beneficia. Castrop. loc. cit. Garc. n. 265. citans Pavin. de potest. Cap. sede vac. p. 2. q. 1. n. 8. Selv. p. 2. q. 4. Coraf. p. 2. c. 4. à num. 9. Rebuff. de nominat. q. 8. n. 44. & c. contra Campeg. de Coadjut. Episcopi. n. 10. & Gonz. gl. 5. §. 9. n. 4. Navar. conf. 3. de Cleric. egrot. apud Garc. num. 269. & 275. dum sentire videntur posse Coadjutorem conferre beneficia, Episcopo tali coadjuto non prohibente, seu non contradicente; per dationem enim Coadjutoris Episcopus non amittit dictam potestatem. Castrop. loc. cit. juxta regulam juris: id, quod nostrum est, sine facto & consensu nostro tacito vel expresso auferri non debet. Sed & Papa dat Coadjutori solum potestatem exercendi jura spiritualia, & temporalia, quæ jure vel consuetudine pertinent ad Coadjutoris officium; inter ea autem non sunt, quæ principalis rectè potest, & agere vult per seipsum. Garc. n. 274.

3. Respondeo tertio: sed neque talis Episcopus tenetur conferre beneficia cum consilio, aut auxilio Coadjutoris; quia nec ad hoc datur Episcopo Coadjutor, Garc. loc. cit. quod si tamen Episcopo sanæ mentis daretur Coadjutor ob dilapidationem, seu malam beneficiorum administrationem, non posset Episcopus sine consensu, & consilio Coadjutoris conferre beneficia. Castrop. loc. cit. Garc. n. 273. citans Oldr. in c. venerabilis, de off. Deleg. n. 2.

Quæstio 680. Num Episcopus possit alteri concedere facultatem conferendi beneficia?

Responder ad hoc Garc. p. 5. c. 8. n. 119. non posse, id alteri concedere, quam Vicario suo Generali, citatque pro hoc Rebuff. in pr. rit. de voce Episcopi. n. 55. Covar. l. 3. var. c. 20. n. 8. Quintadv. l. 1. Eccles. c. 5. num. 7. Sbroitium de potest. Vicar. l. 1. q. 52. vide de hoc dicenda §. seq.

PARAGRAPHVS IV.

De potestate Vicarii Episcopi, quoad conferenda beneficia.

Quæstio 681. Quotuplex sit Vicarius Episcopi, & qualem jurisdictionem habeat?

1. Respondeo ad primum: est triplex; natus, foraneus, à lege constitutus; Vicarius natus Episcopi est, qui cum officio, & dignitate nascitur inde

Cc

independenter ab Episcopi denominatione, quales sunt Archidiaconi. *c. i. de off. Archid. c. ut singuli. de off. Archipresb.* Sed horum jurisdictio hodie dum ferè extincta est. Castrop. *loc. cit. p. 30. n. 1.* Vicarius foraneus dicitur, vel quia extra fores seu civitatem, in qua Episcopus residet, constituitur; vel potius, quia forum, & iudicium non generale, sed speciale tenet; v. g. constitutus pro oppido, vel oppidis aliquibus. Castrop. *loc. cit.* Vicarius à lege constitutus seu generalis, qui pro tota diocesi ab Episcopo nominatur. Castrop.

3. Respondeo ad secundum: jurisdictio Vicarii foranei est delegata. Argumento *c. super questione, de off. Deleg.* Castrop. *loc. cit.* dicens sic ferè omnes sentire. Jurisdictio autem Vicarii generalis juxta communioem est ordinaria; tum quia tribunal idem est episcopi & Vicarii hujus, & non datur à Vicario generali ad episcopum appellatio; tum quia facta episcopi nominatione, jurisdictio ab ipsa lege conceditur. Castrop. *loc. cit.* citans Azor. *p. 2. l. 3. c. 43. per tot.* Barb. *de potest. Episcopi. alleg. 54. d. n. 1.* Molin. *tr. 5. de just. d. 20.* Sanch. *de matrim. l. 3. d. 29.* hæc breviter in ordine ad seq. q. alibi ex professo, vide tantisper Garc. *p. 5. c. 8.*

Questio 682. An Vicarius generalis ratione hujus sui Vicariatus habeat potestatem conferendi beneficia?

1. Respondeo negativè; sed eger ad hoc speciali concessione: illi enim ex concessione Vicariatus concessa solum est Episcopatus administratio, in his, quæ necessitatis sunt & utilitatis. Unde & instituere & confirmare potest presentatos & electos ex generali mandato; quia hæc sunt justitia & necessitatis, juxta dicta aliàs: non autem conferre; quia beneficiorum collatio est quædam donatio libera, & cui concessa est bonorum administratio, etiam libera, non est concessa per hoc bonorum donatio. *c. ult. de off. Vicar. in 6.* Castrop. *loc. cit. n. 2.* Tond. *in qq. benef. p. 2. c. 118. n. 5.* Paris. *de resign. l. 9. q. 7. n. 32.* Pirh. *de off. Vicar. n. 49.* cum communi. Proceditque id ipsum, etiam ad solum Episcopum pertineat, consensum præstare in collatione alicujus beneficii, ita ut non possit à Vicario, non habente ad hoc speciale mandatum, suppleri. Castrop. *ibid. n. 3.* citans Rebuff. *in pr. de Vicar. Episcopi. n. 9.* Barb. *ubi ante. n. 61.* Gratian. *discept. for. c. 303. n. 1.*

2. Sed neque ex hoc generali mandato, & concessione Vicariatus potest præsentare ad beneficia, quorum præsentatio ad Episcopum spectat; quia & hæc est liberalis gratia, & veluti quædam donatio. Pirh. *loc. cit. n. 52.* citans Sbrothium *l. 2. q. 100. n. 2. & seq.* Item nequit eligere, dum electio spectat ad Episcopum. Pirh. *ibid.* Sbroth. *loc. cit. q. 30. n. 5.* Neque etiam potest recipere, etiam liberas, resignationes beneficiorum; multoque minus ex causa permutationis. Castrop. *cit. n. 3.* citans Rebuff. *ubi ante. num. 104.* Riccium *in pr. resol. 471.* Azor. *p. 2. l. 7. c. 29. q. 4.* Garc. *p. 11. c. 4. n. 14.* Paris. *de resign. l. 7. q. 24. n. 3.* sed de hoc alibi.

3. De cæterò posse Vicarium Generale ratione Vicariatus sibi concessi sine speciali mandato, interim, dum beneficium vacat, & non providetur de Rectore, vel Rector impeditus est, constituere Vicarium, qui beneficium regat, & animarum curæ prospiciat; quia hæc designatio rectæ Episcopatus administrationi necessaria est, & non est col-

latio, cum communi & alibi dictis tradit Castrop. *loc. cit. n. 4.* ubi tamen addit, si ob imperitiam, & à fortiori ob depravatos mores Rectoris constituendus esset Vicarius, id Vicarium generalem non posse ex generali mandato; cum ex generali mandato non possit beneficiatos privare exercitio sui muneris, & alios in eo subrogare. citat pro hoc Covarr. *l. 3. var. c. 20. n. 7.* Barb. *de potest. Episcopi. l. 3. alleg. 54. n. 73.* Sbroth. *de Vicar. Episcopi. q. 112. n. 2.* Pur. *de off. 239. n. 2.* Argumento *c. licet. de off. Vic. in 6.*

4. Porro quod dictum de Vicario Episcopi, eum non posse sine speciali mandato conferre beneficia, idem dicendum de Vicario constituto in Urbe à Papa, censet Garc. *cit. c. 8. n. 182.* citans Pavin. *p. 2. q. 10. n. 19.* Rebuff. *tit. de forma Vicar. n. 16.* Gamb. *de off. Leg. l. 3. num. 708. & c.* contra Coraf. *p. 2. c. 1. n. 17.* atque Garc. *n. 183.* id procedere, etiam si dictus Vicarius esset Cardinalis, citatque pro hoc Rebuff. *ubi ante. n. 64. & 70.* Gamb. *loc. cit.* Baldum *in l. aliquando. ff. de off. procons. subdit etiam Garc. n. 186.* Cardinalem tamen factum Legatum Urbis, Papà ab ea recedente, posse conferre beneficia intra limites legationis consistentia, etiam Urbis, nisi obstat reservatio; & sic contrarium esse in Cardinale Legato Urbis, quam in Cardinale Vicario Urbis; citat pro hoc Bald. Rebuff. contra Gamb. supra *n. 702.* qui nequidem hanc potestatem conferendi Cardinali Legato concedit sine speciali mandato.

Questio 683. An Vicario, & quali specialiter concedi possit, & soleat collatio beneficiorum?

1. Respondeo primò: Vicario foraneo non solere; sed nec posse id concedi ab Episcopo, communis habet sententia, pro qua à Castrop. *n. 5.* citantur Gl. *ult. in c. statutum. de prob. in 6.* & in *c. deliberatione. de off. Deleg. in 6.* Rebuff. *loc. cit. ex n. 15.* & plures alii apud Covar. *l. 3. variar. c. 20. n. 6.* & sic expressè docet Pirh. *de off. Vicar. n. 50.* Item Laym. *in c. cum in generali. de off. Vicar. n. 3.* ubi datà operà loquor de Vicario generali; nam alteri neque in specie, neque in genere vacatura, beneficia conferendi potestatem Episcopus aliisque Ordinarium præter Papam committere potest: citatque pro hoc Abb. *in cap. constitutus. de concess. prob. Sbroth. l. 1. q. 52. n. 2.* Hoc tamen ipsum intelligendū, ait Castrop. de potestate conferendi beneficia totius diocesis; de potestate namque conferendi beneficia alicujus loci, non videri sibi, cur committi nequeat Vicario foraneo episcopi, tamen generalis non sit, citatque pro hoc Sbrothium *l. 1. q. 53. n. 5.* & Garc. *p. 5. c. 8. n. 125.* ubi ait: Vicario generali certi loci posse potestatem concedi conferendi beneficia illius loci, licet aliàs non sit Vicarius Generalis.

2. Respondeo secundò: posse Vicario Generali concedi hanc facultatem conferendi beneficia, habet communis Castrop. *cit. n. 3.* Garc. *n. 119.* id omnino supponens. Quin & Castrop. *ibid.* ait, ferè semper solere illi concedi hanc facultatem. Porro ad hoc, ut Vicario committatur hæc potestas, non requiritur, ut sit quoque Vicarius in temporalibus, ut volunt Pavin. *de potest. Capit. Sede vac. q. 10. num. 31.* Rebuff. *l. c. num. 8.* Sbroth. *l. 2. q. 90.* Azor. *p. 2. l. 3. c. 43.* apud Castrop. Sed sufficit esse Vicarium Generale in spiritualibus, juxta subiectam materiam collationis beneficiorum, quæ spiritualis est, Garc. *num. 122.* Castrop. *num. 6.* citans

cans Barb. ubi ante. n. 57. eò quòd Vicarius pro spiritualibus tantum constitutus, absolute Vicarius Generalis nuncupetur, ut constat ex Bullis Apostolicis teste Paris. de resign. l. 8. q. 7. n. 187. & ex Trid. sess. 13. c. 2. & ex c. cum nullus. de temp. ord. & tradunt Sbroc. l. 1. q. 25. n. 4. Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. n. 11.

Questio 684. Vnde dictum mandatum dicitur Speciale, & in quo sensu dicatur Generale?

Respondeo ad primum: dici ex eo speciale, quòd ad hoc, ut Vicario concessa censetur facultas conferendi beneficia, specialiter debeat exprimi, quòd facultas ei detur conferendi beneficia; non verò, quòd detur ad conferenda certa beneficia vacatura, vel ad conferendū certis personis; id enim non valeret. Garc. cit. c. 2. n. 113. citans Sbroc. l. 1. q. 53. Pavin. Rebuff. Cuchum. &c.

2. Respondeo ad secundum: dici tamen potest ex eo generale mandatum, seu facultas generalis, si detur ad conferenda beneficia certi loci, seu partis diocesis, modò ibi sint plura beneficia. Garc. n. 114. citans Rebuff. de Vic. Ep. n. 23. aut ad conferendum in certis mensibus. Garc. loc. cit. citans Cuchum; aut ad conferendum simplicia tantum; aut curata tantum, aut certi valoris, aut vacatura per mortem. Garc. ibid. ex Rebuff.

Questio 685. An hac potestas conferendi beneficia censetur collata, seu satis expressa per clausulam generalem, quā Vicario concedit Episcopus facultatem administrandi omnia, sicut ipse habet?

Respondeo negativè, Garc. n. 118. Castrop. loc. cit. num. 8. citans Paris. de resign. l. 9. q. 7. n. 34. nam ex tali clausula cum libera & plena potestate administrandi solum inferur, posse Vicarium ea præstare, quæ ad rectam episcopatus administrationem spectant, non verò posse eum exerce- re etiam, quæ sunt mera gratiæ & donationis; non enim in concessione administrationis, etiam libera, conceditur potestas donandi. Castrop. juxta c. fin. de off. Vic. in 6.

Questio 686. An hac potestas collata censetur per clausulam generalem, quā Episcopus concederet Vicario, ut omnia loco sui præstare possit, tamen si ea sint, quæ speciale mandatum requirant?

Respondeo primò negativè, dum nihil eorum, quæ speciale mandatum requirunt, exprimitur; tunc enim illa verba: licet ea sint, quæ speciale mandatum requirunt: habentur pro non adjectis. Castrop. cit. n. 8. citans c. qui ad agendum. de procurat. in 6. & Molinam tr. 5. de just. d. 10. n. 9. Econtrà tamen, si aliquid speciale mandatum exigens exprimeretur, & simul adderetur: & alia omnia speciale mandatum requirunt; eò ipso ad omnia illa (modò tamen illa omnia generaliter expressa graviora vel majora non contineant, quam sit illud specialiter expressum) mandatum illud conceditur; adeòque etiam ad collationem beneficiorum, Castrop. ibid. citans Molin. ubi ante. Covar. l. 3. variat. Abb. n. 3. Sbroc. l. 1. q. 65. n. 5. & 7. Garciam cit. c. 8. n. 68. & 69.

P. Leurey, Fori Benef. Tom. II,

2. Respondeo secundò: sed neque adhuc censetur collata dicta facultas, dum dicta clausula generalis talis est, ut Episcopus concedat Vicario, ut omnia loco sui facere possit, esto, speciale mandatum requirant, exceptà suppressione beneficiorum, unione illorum, aut præsentatione; nam ex vi hujus adjectæ exceptionis non conceditur potestas efficiendi quicquam speciale mandatum requirens; si enim per dictam clausulam generalem, seclusà illà exceptione aliquorum, non censetur concedi, quòd speciale mandatum requirit, nisi id ipsum in particulari exprimat jure sic disponente, jam etiam per adjectam illam exceptionem id non conceditur; cum illa exceptio non tam ad ampliandam concessionem, quam ad illius restrictionem apponatur, juxta l. 1. ff. de reg. juris. Castrop. loc. cit. n. 9. ex Covar. l. 2. var. c. 5. n. 4. & maxime n. 8. & 9. & Molin. ubi ante. d. 10. n. 9. Nec obstat illud: exceptio firmat regulam in casibus non exceptis; nam exceptio firmat regulam in casibus non exceptis, modò tamen hi casus non excepti comprehendantur sub concessione, adeòque in præsentem, cum jure sic disponente, nullus casus speciale mandatum requirens sub illa concessione comprehendatur, nullus casus speciale mandatum requirens non exceptus expressè firmabitur per talem exceptionem. Castrop. loc. cit.

Questio 687. An, & qualiter hæc potestas conferendi beneficia arguatur concessa ex data Vicario facultate admittendi resignationes?

Respondeo primò: ex data facultate admittendi resignationes absolute & simpliciter factas, non inferur data facultas beneficia taliter resignata conferendi, Laym. in c. cum in generali. de off. Vic. in 6. Castrop. loc. cit. n. 11. citans Barb. ubi supra alleg. 54. num. 62. Rebuff. in addit. ad reg. 13. cancell. quia plus est conferre beneficia, quam resignationes recipere, patetque ex eo, quòd Capitulum Sede vacante possit resignationes recipere; non tamen beneficia conferre, quæ libera sunt collationis ad episcopum spectantia: ergo multò minus Vicarius episcopi, cum Capitulum Sede vacante majorem illo habeat potestatem absque specialibus illi commissis, Laym. loc. cit. ex Paris. & quia collatio est actus omnino separatus, & cum resignatione non connexus, Castrop. l. cit.

2. Respondeo secundò: ex facultate data admittendi resignationes ex causa permutationis censetur quoque data facultas beneficia sic resignata conferendi; eò quòd licet conferre beneficia permutantibus distinguatur à receptione, & approbatione permutationis, seu resignationis facta permutationis gratiâ, est tamen ita ei connexus, ut recipiens tales resignationes, seu approbans permutationem obligetur permutantibus ea conferre; adeòque collatio tunc non est voluntatis, sed necessitatis: & sic habet stylus communiter observatus, ut eodem tempore & contextu, quo admittuntur resignationes permutationis gratiâ, ipsa beneficia resignata permutantibus conferantur. Unde verisimile est, episcopum dando potestatem recipiendi resignationes permutationis gratiâ factas, voluisse simul dare potestatem faciendi collationem, quæ necessariò illis fieri debet. Laym. loc. cit. n. 6. Castrop. loc. cit. n. 13. citans Azor. p. 2. l. 3. c. 47. q. 6. Et Dominic. in c. fin.

Cc 2

de

de off. Vic. in 6. Garc. p. 5. c. 5. n. 104. & 108. citans insuper Corali. de benef. p. 2. c. 2. n. 2. Zechum de benef. & pens. c. 2. contra Rebuff. in pr. tit. de forma Vicarii. n. 104. & 106. Staphilicum de lit. gratia. tit. de var. mod. vacat. §. resignationes. n. 23. Barb. ubi supra n. 68. Felin. in c. auditis. de prescript. n. 3. apud Castrop. De cætero ex data Vicario facultate admitte-
 rendi resignationes, non addito: etiam ex causa permutationis: non potest Vicarius admittere resignationes ex causa permutationis factas; quia aliud est admittere resignationes, aliud dare auctoritatem permutare volentibus, ut fit in admissione resignationis permutationis gratia. Castrop. n. 12. Garc. n. 110. citantes Rebuff. ubi ante. contra Pet. de Perus. de permut. benef. p. 2. q. 6. n. 23.

Questio 688. An ex eo, quod Vicario data sit potestas destituendi, arguatur, ei concessam potestatem conferendi?

Respondeo negativè: sicut nec vice versâ concessâ potestate conferendi venit potestas destituendi; tamen enim hæc fermè conjuncta sint in potestate ordinaria, non tamen in delegata seu commissa; cum hæc dependeat à voluntate committentis. Laym. loc. cit. n. 7. Pirh. de off. Vic. n. 53. Nec obstat, quod qui potest destituere, potest etiam instituere, & beneficia conferre; nam etsi id verum in habente potestatem ordinariam, non tamen in eo, qui habet destituere specialiter ex delegatione, vel commissione. Pirh. ibid. citans Paris.

Questio 689. An postquam Episcopus specialiter commisit Vicario suo collationem beneficiorum, ademerit sibi potestatem, si ve ligaverit sibi manus ad conferendum?

Respondeo nequaquam, quin potius Episcopus tunc concurrat cum suo Vicario. Imò, si non constet, uter prius contulerit, præferenda est collatio facta ab Episcopo tanquã habente ampliorem potestatem, sicut simili ratione dicitur de Papa respectu aliorum collatorum. Laym. ad cap. cum in generali. n. 2. citans Sbro. l. 2. q. 93. Pirh. de prab. n. 80. & de off. Vic. n. 55.

Questio 690. Dum data Vicario facultas generalis conferendi omnia beneficia, quæ ad Episcopum pertinent, ad quæ beneficia se illa facultas extendat?

1. **R**espondeo primò: pro fundamento sequentium, cum talis facultas data Vicario sit favor & beneficium cedens in detrimentum solius concedentis latè, quam fieri potest, est interpretanda. Castrop. loc. cit. n. 7. citans Azor. p. 2. l. 3. c. 46. q. 1. Sbro. de potest. Vic. l. 1. q. 70. Barb. ubi supra n. 56. Hinc

2. Respondeo secundò: extendit se ad sequentia: primò ad beneficia curata & dignitates ecclesiarum Cathedralium; quia hæc sub nomine beneficii veniunt in materia favorabili. Castrop. loc. cit. citans Azor. ubi ante. c. 44. n. 7. Barb. n. 63. Pirh. de off. Vic. num. 50. citans Fagn. in c. ult. de Simon. num. 36.

3. Secundò: ad beneficia post commissionem seu facultatem illam datam Vicario prius erecta; quia, ut dictum, facultas hæc utpote non odiosa & pœnalis latè explicanda, adeoque dicendum, quod

se extendat tam ad erecta quam erigenda; etsi ea tempore data Vicario potestatis necdum essent in rerum natura. Castrop. loc. cit. contra Pirh. de off. Vic. num. 54. Barbosam & Azor. ll. cit. insistentes Clem. literas. de rescript. Verum illud mandatum, de quo ibi conferendi beneficium certum certæ personæ odiosum, & stricte interpretandum.

4. Tertio ad beneficia spectantia jure devoluta ad Episcopum; quia ea beneficia confert Episcopus jure ordinario & communi ob negligentiam Collatorum. Laym. ad cap. cum in generali. de off. Vic. n. 7. citans Paris. Castrop. loc. cit. n. 14. citans Azor. cit. c. 44. q. 2. Barb. n. 63. secus tamen dicendum, ubi beneficia essent devoluta ad episcopum tanquam Sedis Apostolicæ delegatum; v. g. ob negligentiam Prælatorum Regularium; quia tunc Episcopo ea conferendi potestas non competit jure ordinario, sed delegato. Pirh. loc. cit. n. 54. Castrop. Azor. Barb. ll. cit.

5. Quarto: facultatem illam generalem conferendi beneficia extendere se quoque ad præsentationes competentes Episcopo, contra Garciam loc. cit. n. 83. Laym. loc. cit. Roch. de jurep. v. honorificum. n. 25. Pirh. de off. Vic. n. 52. & c. tenet Castrop. n. 15. citans Lamb. de jurep. p. 1. l. 2. q. 4. n. 4. & Azor. ubi ante. q. 10. eò quod nomine conferendi in materia favorabili, & in mandatis & facultatibus ordinariis comprehendantur omnes modi providendi; etsi in mandatis odiosis sit contrarium; nimirum valde distinguantur collatio, præsentatio, institutio, electio; AA. iidem; unde

6. Quintò: extendit se ad beneficia commendanda, ita ut beneficia commendare possit Vicarius in iis casibus, in quibus conceditur Episcopo; quia commendatio beneficii vel est propria beneficii collatio, vel quid minus illa. Castrop. Azor. ll. cit. Barb. num. 64. Subditque Castrop. ex Gonz. gl. 17. hæc à fortiori procedere, dum dicta facultas data esset Vicario sub verbo providendi; quia illud significationem latiore habet, omnesque modos provisionis propriissimè comprehendit.

7. Sextò: dicta facultas sub dictis terminis generalibus data se non extendit ad beneficia, quorum collatio competit Episcopo jure speciali vel privilegio; quia hæc potestas Episcopi aliis communicari nequit. Castrop. loc. cit. num. 14. Laym. in cap. cum in generali. de off. Vic. num. 7. citans Paris. l. 1. q. 24. n. 64.

8. Denique facultatem conferendi beneficia, quomodocunque vacarint, extendere se quoque ad admitteudas resignationes beneficiorum, resignatæque beneficia conferenda, probabile censeat Castrop. num. 10. Cum resignatio solum postulet fieri coram Superiore potente beneficium resignatum conferre, ut Gloss. in Clem. unic. de renunc. v. manibus. adeoque cum Vicarius sit Superior, & possit resignata conferre, poterit & resignationem admittere. Verum de hoc alibi.

Quest. 691. An Episcopus Vicario committere possit potestatem conferendi certum beneficium antequam vacet?

Respondeo negativè; sed solum generalem facultatem conferendi ei concedere potest. Pirh. de off. Vic. Laym. in c. cum in generali. n. 3. citans gl. communiter receptam in c. deliberatione. §. prohibemus. v. cuiuscunque. de off. leg. in 6. & DD. communiter in c. con-

constitutus, de concess. preb. & specialiter Rebuff. tit. de vic. Episcop. n. 15. ubi quod Episcopus non possit Vicario committere collationem, sive respectu certi beneficii, sive respectu certæ personæ. v.g. dicendo. *Titio conferas beneficium in hac Ecclesia vacaturum. sive per mortem, sive per resignationem.* Tum quia talibus commissionibus præbetur occasio modis illicitis aperiendi viam beneficiis vacaturis, estque periculum, ne mortis machinatione, aut resignaturi circumventionem vacatio beneficii procuretur: tum quia per hujusmodi commissiones determinatas inducuntur beneficiorum reservationes, vel expectativæ, quæ odiosa sunt, & Episcopis non concessa, juxta gl. in c. cum dilectus. v. quempiam. de jurep. Trid. sess. 24. c. 19. Laym. loc. cit. potest nihilominus committere potestatem conferendi beneficia restricta ad certum locum diœcesis, modò ibi sint plura. Laym. loc. cit. ex Sbro. l. 1. q. 53. n. 5. Item, dum debitum alicui est beneficium in Ecclesia quadam, quia v.g. Canoniam sine præbenda consecutus fuit, potest mandare Vicario, ut proximè vacaturam eidem conferat; quod enim de jure faciendum est, ut fiat, mandari seu committi potest. Pirh. n. 51. Laym. loc. cit. n. 6. citans seipsum Th. mor. l. 4. tr. 2. c. 10. n. 2. Item potest committere ei facultatem recipiendi resignationem determinari beneficii, cæque admis- sã eidem committere facultatem conferendi, quia sic non committit collationem beneficii vacaturi, sed vacantis. Laym. loc. cit. Pirh. de off. vic. n. 51. quamvis de caterò simul ac conjunctim potestatem certi beneficii resignationem recipiendi, & illud confe- rendi committere illi non possit, ut Sbrocius l. 1. q. 52. n. 25. & plerique alii. Laym. loc. cit. n. 4. Pirh. loc. c.

Questio 692. An Vicarius concessam sibi fa- cultatem conferendi beneficia exercere possit, & conferre constitutus extra diœcesim, uti id posse Episcopum, dictum est supra?

R Espondeo affirmativè. Castrop. loc. cit. n. 16. ci- tans Azor. cit. c. 44. q. 9. Barb. n. 64. Gonz. gl. 62. n. 3. Garcias. cit. c. 8. n. 126. citans Covar. l. 3. var. c. 20. n. 28. Menoch. de arb. l. 1. q. 43. n. 19. Paris. de resign. l. 7. q. 24. n. 32. Sanch. de matrim. l. 3. d. 34. n. 2. Lamb. p. 2. l. 2. q. 2. a. 6. n. 3. Coraf. de benef. c. 8. n. 3. & c. contra Bald. in l. 2. ff. de off. proconsul. n. 1. Barbat. in c. novit. de off. leg. Germon. de induit. Card. scribi quod ad. n. 87. licet is dicatur contrarium esse æquum. Non enim magis præ- judicium, aut injuria irrogatur Episcopo per exer- citam in ejus diœcesi hanc jurisdictionem volunta- riam ab Episcopo extraneo, quàm ab hujus Vicario; cum absque strepitu, & figura judicii exercea- tur, esto jurisdictione Vicarii in hoc, nimirum quòd ad conferenda beneficia sit delegata & non ordinaria, sicut est Episcopi (ut Garc. n. 129. contra Coraf. Boërium, Sbrocium) nam etiam delegata jurisdic- tio voluntaria seu concessa ab inferiore à Principe restè exercetur extra territorium ob rationem da- tam. Garc. cit. n. 129. ex Sanch. supra. Neque his ob- stat cit. l. 2. de off. proconsul. in qua se fundant adversa- rii; nam (quod solùm dicitur in cit. lege) licet lega- tus proconsulis à puncto, quo proconsul urbem e- gressus fuit, non habeat jurisdictionem, neque in- tra, neque extra provinciam; quia hanc dare non potest proconsul legato suo, quousque provinciam fuit ingressus, per hoc tamen non negatur, quòd proconsule ingresso in provinciam, legatus ejus, si- cut & ipse proconsul, non possit exercere jurisdic- tionem voluntariam extra diœcesim. Garc. n. 130.

P. Leuren. Fori Benef. Tom. II.

Castrop. loc. cit. n. 5. Porro quòd dictum hoc in pun- cto de collatione rigorosè tali faciendâ à Vicario, idem dicendum de institutione rigorosè tali faci- endâ à Vicario, idem dicendum de institutione & confirmatione; licet enim necessarium sit prius à Vicario cognosci aptitudinem præsentati & electi, potest tamen hæc cognitio esse extrajudicialis, & sic unâ cum institutione ab eo fieri extra diœcesim. Garcias n. 138. juncto n. 142. Castrop. loc. cit. n. 17.

Questio 693. An Vicarius habens ab Episco- po facultatem conferendi beneficia, possit ipse illi Episcopo suo, dum is alias habilis est, con- ferre beneficium?

R Espondeo negativè; quia interdantem & ac- cipientem debet esse distinctio; jam verò Episcopus, ejusque vicarius unum tribunal, unamque personam & corpus constituunt, uti & id ex eo pa- tet, quòd à Vicario conferente beneficium inhabili non fiat devolutio ad Episcopum, juxta c. 2. de con- suetud. in 6. & c. Romana. de appellat. in 6. Castrop. loc. cit. n. 19. citans Azor. cit. c. 44. q. 13. Garc. loc. cit. n. 143. citans Rebuff. in pr. tit. de forma vicariatus. n. 82. Co- ras. p. 2. c. 8. n. 6. Quintadv. l. 1. Eccl. c. 5. n. 7. Sbrocium l. 2. q. 91. n. 92. ait tamen Garc. n. 144. hoc videri in- telligendum, quando vicarius conferret ut ordina- tius; quia nimirum simul cum jurisdictione genera- li, & ordinaria potestate data ei esset potestas con- ferendi; supponit siquidem, & fusè tradit Garc. à n. 41. quòd, dum illa, quæ speciale mandatum requi- runt, committuntur simul cum designatione Vica- riatus, seu jurisdictione generali & ordinaria pote- state (aut etiam dum ea separatim, & postea com- mittuntur ab Episcopo, non solum faciente men- tionem Vicariatus, salutando illum & compellan- do Vicarium suum, ut Jo. And. sed dicendo; quòd commissionem aliàs datam extendat, ut Garc. n. 44.) tunc Vicarium in omnibus esse ordinarium juxta c. translatò. de constitut. unde fiat, ut nunquam appelletur à Vicario generali ad Episcopum, etiam in requirentibus speciale mandatum; quia solent si- mul cum potestate ordinaria committi; citatque pro hac doctrina Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. n. 8. Fe- lin. in l. in corrigend. de off. ordinar. n. 1. Sbrocium. l. 1. q. 67. n. 3. Jo. And. & c. crescent. Ac proinde, ait Garc. n. 144. secus esse, seu Vicarium posse Episcopo conferre beneficium, si conferat ut delegatus. Cujus tamen contrarium tenet Castrop. cit. n. 19. eò quòd dum hæc delegata potestas ab Episcopo proveniat, si Episcopus vi illius possit beneficium acqui- rere, ipse sibi conferretur beneficium providere, quòd alienum est ab usu Ecclesiæ; cum provisio be- neficii à beneficiario ortum habere non possit, ne detur locus ambitioni.

Questio 694. An Substitutus à Vicario, pos- sit Vicario conferre beneficium?

R Espondeo primò, supponendo primò, tamen si Vicarius alium Vicarium designare nequeat, ne procedatur sine termino, juxta c. clericos. de off. Vic. posse tamen ad breve tempus ex causa justa, v.g. in- firmitatis, absentia, alteriusve impedimenti vices suas in totum alteri committere, jure, & consuetu- dine sic disponente, & hos Vicarios substitutos ex eodem tribunali cum substituente judicare, & eo- dem modo esse judices ordinarios. Castrop. n. 18. ci- tans gl. in clem. 1. de regular. v. locum aliorum. Maran- tam de ord. judiciorum p. 4. dist. 5. n. 22. Molin. tr. 5. de

C 3

just.

just. d. 10. n. 7. Azor. p. 2. l. 3. c. 43. q. 3. Garc. cit. c. 8. n. 150. Secundò posse illum partem jurisdictionis committere alteri, tum quia delegatus ad universitatem causarum unam vel alteram alteri subdelegare potest, ut Castrop. ex Sanch. loc. cit. §. 31. n. 2. & Bahl. Pont. de matrim. l. 5. d. 26. n. 21. tum quia Vicarius non tam est delegatus episcopi, quam ordinarius ipsius, unam cum eo personam representans. Castrop. ibidem, Tertio inter causas, quas Vicarius alteri delegare potest, videri esse collationem beneficiorum, dum ea in eo, cui committitur, non requirit necessariò Vicariatum generale; adeòque sicut Episcopus Vicario foraneo committere potest collationem beneficiorum, sic Vicarium generale eidem committere posse facultatem conferendi beneficia istius loci seu partis diocesis, in qua est iudex; cum ipse possit Vicarium illum constituere. Castrop. loc. cit. n. 18. Vide de his omnibus fusè Garc. cit. c. 8. n. 148. His suppositis,

2. Respondeo secundò, ad quæst. Quòd, si Episcopus designaret Vicariù generale cù potestate substituendi alium Vicarium, cum clausula: quem nos Vicarium nunc prout ex tunc cum eadem potestate substitui-mus: videtur posse talis substitutus Vicarius, non Episcopo, sed Vicario substituenti conferre beneficium; eò quòd is non à primo Vicario, sed ab ipso Episcopo acceperit potestatem conferendi; adeòque sicut ipse Vicarius provideri potest de beneficio, ita etiam à tali Vicario substituto. Castrop. n. 19. citans Garciam. cit. c. 8. n. 145. De cæterò dum is substitutus Vicarius constitutus est à Vicario Generali, in casibus nempe, in quibus is independenter ab Episcopo alium designare potest, non potest Vicario, à quo substitutus, conferre beneficium; quia jam militat eadem ratio, quare ipse Vicarius generalis Episcopo, à quo constitutus, conferre nequeat beneficium. Castrop. n. 19.

Quæstio 695. An & qualiter valeat collatio facta à Vicario post ejus revocationem?

1. Respondeo primò: quòd, si Vicarius habens potestatem conferendi revocatus, seu amotus fuerit ab officio per Episcopum, valet adhuc collatio facta ab eo revocationem ignorante. Garc. n. 174. citans Sanch. l. 3. de matrim. d. 30. n. 11. Sbroi. l. 3. q. 36. Paris. de rescript. l. 7. q. 24. n. 41. Lancell. de attent. p. 3. c. 10. n. 23. Coraf. p. 2. c. 8. n. 8. Rebuff. Boerium Selvam &c. In revocatione namque facta per Episcopum requiritur intimatio per ipsum Episcopum, aut de ejus ordinatione facta, aliàs valebunt gesta per Vicarium, etiam si habeat notitiam revocationis, quin &, etiam si hæc publicè sit nota. Garc. n. 176. citans Sanch. ubi ante. Boerium decis. 347. Rebuff. in pr. cit. de forma Vicar. n. 210. Cuchum l. 3. tit. 8. n. 148. Coraf. Sbroi. Quin & Episcopus, licet revocavit Vicarium, non censetur tamen voluisse hanc revocationem effectum habere, antequam sit ei pro ejus parte intimata, non secus ac etiam in constitutione Vicarii. Garc. n. 177.

2. Respondeo secundo: Collatio facta à Vicario revocato per mortem, aut translationem Episcopi, aliàmve vacationem Episcopatus valet, Vicario hanc vacationem ignorante. Garc. n. 175. citans Gonz. gl. 15. §. 2. n. 19. & §. 5. proæm. n. 103. Lancell. ubi supra n. 24. Paris. & c. testantur; sic decisum à rota in l. nensis Canonici. anno 1546. tamen enim revocatio, seu potius exspiratio Vicariatus habeat suum effectum, etiam non intimatà morte Episcopi, aliàve vacatione Episcopatus; eò quòd sit à jure ipso

facta, ut Sanch. loc. cit. n. 4. Felin. in c. ex parte decan. de rescript. n. 8. Paris. apud Garc. n. 178. Valent tamen gesta per eum, quando communiter ignoratur mors, quamvis ipse Vicarius conficius sit illius; uti etiam quando esset communis error, & ignorantia revocationis, etiam ipsi intimatæ; non autem quando communiter scitur mors, licet Vicarius eam ignoret. Garc. n. 179. ex Sanch. loc. cit. n. 4. & 11. & d. 22. n. 59.

PARAGRAPHVS V.

De potestate Capituli tam sede plenâ, quam sede vacante, ejusque Vicario ad conferenda beneficia?

Quæstio 696. In genere an, & qualiter beneficiorum, tam existentium in ipsa Cathedrali, quam extra illam collatio competere possit, & de factò competat capitulo cathedrali sede Episcopali plena?

1. Respondeo primò: capitulum, non secus ac privatus alius, habere potest jus conferendi beneficia extranea, hoc est, constituta extra ipsam cathedralem privativè ad episcopum, & absque ejus consensu. Castrop. Tr. 13. d. 2. p. 27. n. 2. citans Azor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 9. Gonz. gl. 45. n. 38. cum communi.

2. Respondeo secundò, etiam quòd ad præbendas & canonicatus ipsius cathedralis ex consuetudine seu præscriptione habere potest, & ordinariè habere solet jus conferendi illos sine episcopo, seu privativè ad episcopum. Castrop. loc. cit. n. 3. citans c. ex parte, de concess. præbenda. Hanc tamen consuetudinem debere esse immemoriam, ob vehementem juris resistentiam, ait Card. de Luca de benef. d. 31. n. 14. de quo erit specialis quæstio infra.

3. Respondeo tertio: alia quòque beneficia inferiora existentia in cathedralibus ex consuetudine quòdque privativè spectant ad Capitulum, aut aliquid illius Prælati, puta, Decani, Præpositi, collationem, tamen si aliàs jure speciali sint simultaneæ collationis Episcopi & Capituli, ut dictum supra. Porro Capitulum, dum ex legitima consuetudine nomine Ordinarii Collatoris venit, confert privativè ad Episcopum, Sede papali vacante, in mensibus aliàs reservatis Papæ, Card. de Luca loc. cit. n. 15. citans decis. Rota 980. n. 5. apud Seraphin.

4. Respondeo quartò: præcindendo à consuetudine & ordinatione contraria fundatoris, communior sententia habet, collationem in Cathedralibus de jure communi esse simultaneam Capituli & Episcopi, juxta dicta superius, Lott. l. 2. q. 21. n. 8. citans Gl. in c. cum Ecclesia Vulterana, de elect. & in c. ult. de suppl. negl. Prælat. & in c. irrefragabilis. de off. Ordin. quas Glossas communiter receptas testatur Bellamer. Item Mantica, decis. 56. qui testatur hanc sententiam probatam fuisse S. Congregationi Trid. Item Gonz. gl. 45. num. 39. Mand. ad reg. 17. q. 14. n. 2. & c. Observandum tamen ex eodem Lott. quòd ait n. 9. quòd, dum dicitur, sic jure communi esse cautum, ut in cathedralibus collatio sit simultanea, hoc non ita accipiendum, quasi lex aliqua: vel canon id ipsum expresse disponat, (textus enim cit. c. cum Ecclesia Vulterana, & c. postula-